

Röportaj

Röportaj ve
Fotoğraflar:
M. Kadir
SAYILGAN

DAĞLAMASANATI (HAKK-I BINNAR) - PYROGRAVURE

- 2 -

SALONU TİKA BASA DOLDURAN ESERLER

Sağdan girişte gözümüze ilk çarpan harmancı döğeni, iki kulplu küfe, uzun saplı süpürge, araba tekerleği, çilekeş çiftçinin karasabanı, hayvan boyunduruğu ve övendirelerin her tarafı Sivas ve havâlisi kilim desenleriyle süsliydü.

Birinci panoda ellikler (elcek), ellik (kef), kanca (hacca), Kuban (Balıkesir), çoban değneği (Ankara), Çorap deseni (hünkâr kilidi ve su böreği) desenleriyle, kilim motifleri, çorap desenleri, Türkistan halı desenleri; yine 15. asır halı desenleriyle süslü, Mal tarağı (hayvan tarafı) Ankara havalisine ait, Boyuh kasağı (Selçuk, 15. asır seccade deseni), İyet (Eğir) İzmir havalisinden kilim deseni, Ölçek (şinik, kile) Amasya havalisinde kilim desenleri, Semer (Bursa yöresi) kilim desenleriyle bezennmiş, elibinde (Sivrihisar), Koyun çekeceği (gege - çöte) Konya kilim deseni, (Köye dönüş) adlı dağlanmış bir tablo, Kalbur (elek) Trabzon havilisinden 13. asır Selçuk halı deseni, Mevlânâ Müzesi — Konya, Tırmık (Eskişehir havalisinden) kilim deseni ile süslü, Dağıstan, Antep Kağıt tekerleği (Sivas kilim deseni, Çifteler), Çatal (diğren) ve yaba İstanbul ve Eskişehirden kilim desenleriyle süslü.

Biraz daha ilerliyoruz. İkinci panoda şu değerli sanat eserleri göze çarpmaktadır: Kürek (Adana) kilim desenleriyle süslü, Şirvan, Dağıstan, Fıçı (İstanbul) çifteler,

eli belinde Buhara, Selçuk sanatı, Takunyalar (Ankara) havalisinden, Karatay Medresesi çinileri 13. asır, Tokmak (Mersin bölgesinden) Türkmen ve Leningrad kilim desenleriyle süslü, Bağ bıçağı (Ankara bölgesinden) 15. asır Selçuk kilim desenleri, Kaşıkık (Bursa yöresinden) Bergama 15. asır Osmanlı kilim desenleri, Hamur teknesi (Konya halısından, 17. asır) Türk - İslâm Müzesi, Anadolu halısından, Fırın küreği (Mermer işçilik sanatından) Selçuk 13. asır İnce Minâre kapu kenarı - Konya, Uzun saplı kepeği büyüklük bir kaşık ve ortasında dağlama suretiyle itina ile işlenmiş Kâbe-i Muazzama, Ne ulvî bir manzara.. İnsan baktıkça doymuyor.. Testi (Mersin bölgesinden) kilim deseni ve Silifke kumaş deseni (18. asır) Topkapı sarayı müzesi - İstanbul, Çoban dudağı (kaval, zurna) Sultan Mehmet I. türbesinden çini desenleri, Kemen-

çe (İstanbul yöresinden) kilim desenleriyle süslü, 17. asır Karaman çini deseni Çoban Mustafa Paşa câmiinden - Gebze, Topaç (Ankara çevresi) Fâtih Câmiinden duvar - tuğla süslemesi - Köstendil, Lâmbalık (Konya çevresinden) 3. Selim eğer örtüsü işlemesi, 19. asır Topkapı sarayı..

Salonu çepeçevre kuşatan eserleri teker teker inceledikten sonra sağ tarafta sanatkar Binbaşı Hüsnü Züber'in hayatına ait yazılar gözümüze işliyor, 37 yaşında bekâr olan genç sanatçıya ait yazıları beraber okuyalım:

«1930 yılında İstanbul - Üsküdar'da doğdu. Bugün Türkiye'de (Pyrogravure) yakma dağlama sanatının öncüsü olan Hüsnü Züber Tahta eşya ve Türk motifleri koleksiyonu ile kendi özüne bu derece inmiş bir sanatkârdır.

Haydarpaşa Lisesi, Harp okulunu bitirinceye kadar şehirden uzak-

laşmadı. Sonunda 6 yıl haritacılık göreviyle çeşitli Anadolu köylerinde dolaştı. Köy-köylü ve Türk süslemesi onu şuuraltı etkilemiş olmalı ki bu çalışmaya yöneldi.

1960 yılında 15 tahta kaşık ile başlayan sergisi daha sonra 350 parçalık Türk tahta eşyası ve 500 Türk motifi koleksiyonu şeklini aldı. Bu onun Ankara, Konya, Eskişehir, Van, Adana, Mersin, Sivas, Bursa ve İzmir'de açtığı 16 sergisi, Eserlerini yurdun değişik köşelerinden derlerken oralarda teşhiri de sanatçının halka dönüşü oluyor yine.

Hüsnü Züber hâlen harita binbaşısı olarak oradaki görevine devam etmektedir.»

Yine eserlerine kıymet biçilemeyen sanatçıyla konuşuyoruz. Binbaşı Züber çok dertli, ilgisizlik, nemelâzımcılıktan da şikâyetçi..

«— Vaadler.. Vaadler.. Vaadler. Kokteyller, ziyafetler, ziyafetler.. Sonunda hiç birşey yok. Yine eski tas eski hamam.» diyor Hüsnü Züber. Ve devam ediyor:

«Davetiyeler gönderiyorum, bizzat veriyorum gelmiyorlar. Olmadı, kaplarına gidiyorum koltuğunda albümlerle. Adamlar albüme dahi bakmadan geri gönderiyorlar..»

«Sergimi Genelkurmay İkinci Başkan Org. Refik Tuğla'nın emriyle ordu evinde açabildim. İlgisizlik ve vurdumduymazlık yüzünden Münih'teki Uluslararası El Sanatları fuarına katılamadım. Eserlerimi sergileyemedim. Turizm Bakanlığına müracaat ettiğim hâlde bir cevap bile vermediler.» diyor.

(Devamı var)

Resimde Gaziantep yöresinden bir (çıkırık) ve bir de (kalepçe) görülmektedir. Çıkırık Sivas havalisinin kilim desenleriyle süslü, kalepçe ise Konya kilim desenleriyle süslüdür.